Çanakkale Çevre ve Doğa Dergisi

ARALIK 2022 YIL:3 SAYI: 12 ISSN: 2791-9757

Kara ve denizdeki korunan alan miktarı artırılarak bu alanların etkin yönetiminin sağlanması için yeşil koridor oluşturulması, planlama ve altyapı çalışmaları gibi uygulamalar gerçekleştirilecektir.
ON BİRİNCİ KALKINMA PLANI (2019-2023)

ISSN 2791-9757

Ali Duymaz

Ali Duymaz

Türkler, denizcilikle ilk defa İndüs Nehri üzerinde korsan kovalarken tanışmış oldular.

Gazneli Mahmut'tan günümüze denizcilikte birçok gelişme kaydedildi. Biz, genelde denizci bir toplum olamadık.

Daha çok iç denizlerde hakimiyet sürdürdük. Okyanuslara açılamadık. Açıldığımızda da başarılı olamadık...

Biz, kadırga tipi gemi yaptık, İspanyollar, Portekizliler, İngilizler, Hollandalılar, Fransızlar, Ceneviz ve Venedikliler dünya denizlerine hakim oldular...

Bu milletler, 15. yüzyıldan itibaren dünya ticaret yollarını da okyanuslara kaydırarak günümüzün zengin ülkeleri oldular.

Buharın denizlerde güç olarak kullanılması, zırhlı gemilerin yapılması dünya siyasetini de değiştirdi.

İngilizler hem on dokuzuncu asırda hem de yirminci yüz yılın ilk yarısında başat güç olarak varlık gösterdiler...

Günümüzde ise ABD başat güç olarak varlığını sürdürmektedir. Bizim, Akdeniz'i bir iç deniz olarak hakimiyetimize almamız büyük bir mücadele sonunda oldu.

Zamanla bu gücümüzü kaybettik. Denizciliğin önemini kavrayan Sultan Abdülaziz dünyanın ikinci büyük deniz gücünü oluşturdu... Onun hal edilmesinde, denizciler etkisi var, diye Sultan Abdülhamit de donanmasını Haliç'e hapsetti...

Güç değil, denge politikasıyla var oluş mücadelesi verdi...

Sonra, paylaşım savaşı öncesi, Balkan Savaşlarında, Yunanlılar'a ait bir Averof ZIRHLISI tüm dengeleri alt üst etti ve biz Balkan Türkiyesi' ni kaybetmiş olduk.

Kurtuluş savaşımız sırasında denizciliğin önemini bir kez daha yaşayarak öğrendik...

Cumhuriyet Türkiyesi denizciliğe önem vererek yeni bir güç olmamız için gayret göstermektedir...

Bizim, denizcilikle ilgili edebi eserlerimiz pek yoktur. Sınırlı sayıda eserler vardır. Piri Reis Haritası. Çaka Bey'i de içine alan Aleksia eseri... Katip Çelebi, Evliya Çelebi eserleri bize bilgiler sunmakta.

Yakın dönem içinde Cevat Şakir Kabaağaçlı, Aptullah Ziya Kozanoğlu, Feridun Fazıl Tülbentçi, Reşat Ekrem Kocu gibi yazarlarımız eserler ortaya koydular.

Edebiyatımızda pek ilgi görmeyen denizcilik konusunu işleyen güzel bir eser de, dergimizin yazarlarından birisi olan ve aynı zamanda dış kapak tablolarının da ressamı olan Hocamız Sayın Prof. Dr. Ertuğrul Önalp'le birlikte İspanyol yazar Sayın İsrael Santos Lara'nın, ortaya koyduğu eser, bizlere yeni ufuklar açmaktadır... Akdeniz'in doğusundan ve Akdeniz'in batısından iki farklı kültürün temsilcileri ortak bir eser ortaya koyuyorlar...

Bu takdire şayan çalışmayı okuyucuya tanıtmak ve denizciliğin sevdirmek ve dolayısıyla Çevre ve Doğa meselelerine duyarlı nesiller yetiştirmek amacına katkı sunmak için bu eseri dergimizin tüm okuyucularına salık veririz...

Okunması dileğiyle...

ÇANAKKALE ÇEVRE VE DOĞA DERGİSİ

ARALIK 2022 YIL:3 SAYI:12 | **YAYIN TÜRÜ: AYLIK, SÜRELİ YAYIN**

İMTİYAZ SAHİBİ Çevre ve Doğa Dernekleri Federasyonu Başkanlığı Adına — **Bünyamin Nami TONKA** ÇANAKKALE

YAYIN KURULU

Prof. Dr. Saadettin Yıldız, Prof. Dr. Mehmet İSMAİL, Prof. Dr. Vahit TÜRK, Prof. Dr. Ozan YILMAZ, Prof. Dr. Ali Esat KARAKAYA, Prof. Dr. Ömer Faruk ÖZTÜRK, Prof. Dr. Ertuğrul ÖNALP, Prof. Dr. İsmet UYSAL, Prof. Dr. Ali DUYMAZ, Prof. Dr. İsmail TARHAN, Prof. Dr. Herdem ASLAN Prof. Dr. Doğan PERİNCEK, Prof. Dr. Dmytro CHYSTIAK, Prof. Dr. Rüştü ILGAR, Prof. Dr. Niyazi AKSOY, Prof. Dr. Aktan Müge Ercan YILMAZ, Prof. Dr. Öcal OĞUZ, Prof. Dr. Gülden Sağol YÜKSEKKAYA, Doç Dr. Mehmet PİŞKİN, Doç. Dr. Canan Zehra ÇAVUŞ, Dr. Şahabettin HOCAOĞLU, Dr. Engin ÇAĞLAK, Dr. Ülkü VARLIK, Dr. Ahmet ESENKAYA, A. Semra EYİNNEN, Benek Güvenilir ERDEMİR, Günsel NUROĞLU, Erkan Kürşat ERTÜRK, Bünyamin Nami TONKA, Yıldırım GENÇCAN, Nermin TEKİNDAĞ, Kadir YAVAŞ, Tahsin KONU, Rıdvan ARI, İ. Tayfun UĞUR, İsmail BOZKURT, M. Levent ARTÜZ, Nur ÇELEBI, Engin Ümit ÖZER, Minako TAKAHASHI, Mesut NEBİ

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ	**Bünyamin Nami tonka** **bntonka@gmail.com**
EDİTÖR	**Bünyamin Nami Tonka**
GÖRSEL YÖNETMEN	**Gülden CINCIK** **Kemal TEKİNDAĞ**
KAPAK TASARIMI	**Prof. Dr. Ertuğrul ÖNALP** **Prof. Dr. Ali DUYMAZ** **Bünyamin Nami TONKA** **Gülden CINCIK**
KAPAK GÖRSELİ	**Dış Kapaklar: Prof. Dr. Ertuğrul ÖNALP** **İç Kapaklar: Prof. Dr. Ali DUYMAZ**
YAYINA HAZIRLAYAN	**Erdem SÜREK** **Gülden CINCIK** **Cuma DEREN**
GENÇ ÇEVRECİ YAYIN KURULU ÜYELERİMİZ	**Emine Serra ULUDAĞ** **ALP TARDU TONKA**
DERGİ İDARE MERKEZİ	**İsmet Paşa Mahallesi, Eski Havra Sokak No: 41 Çanakkale**
BASKI	**Çanakkale Basın Yayın Mat. Rek. Tur. Tic. Ltd. Şti. Baskı Tesisleri**
BASKI TARİHİ	**ARALIK 2022**
DAĞITIM	**Boğaz Medya ve Çevre ve Doğa Dernekleri Federasyonu Başkanlığı-Çanakkale**
ISSN:	**2791-9757**

Bu derginin Türkçe yayın hakları, Çevre ve Doğa Dernekleri Federasyonu Çanakkale ve Boğaz Medya'ya aittir...
Bu dergideki yazılar kaynak gösterilmek şartıyla kullanılabilir...

İLETİŞİM **Tel: 0286 213 34 88** **e-mail: cevrevedogadernegi@gmail.com**

Dergimizi; "Fevzipaşa Mahallesi 1 Nolu Büyük Cami Sokak No: 34 Çanakkale" adresimizden temin edebilirsiniz.

İçindekiler

4-5 .....EDİTÖR

6-26 .....GELECEĞİN, KURAKLAŞAN DÜNYANIN BESİN KAYNAĞI; DENİZ BÖRÜLCESİ, DENİZ BÖRÜLCESİ ÇİFTLİKLERİ (Prof. Dr. Doğan PERİNÇEK)

27.....KEDİLER...

28-29 .....MURAT DAĞI'NDA ALTIN İÇİN 190 BİN AĞACIN KESİLMESİ GÜNDEMDE

30-35 .....MANTAR TURİZMİ (MYCO-TURİZM/MİKOTURİZM): ALTERNATİF BİR EKOTURİZM TÜRÜ (Sevim KOCABAŞ/ Canan Zehra ÇAVUŞ)

36.....LAPSEKİ DUMANLI DAĞ KARANLIK DERE YÜRÜYÜŞÜ (İsmail BAKIR)

37.....TARIM...

38.....GÖKÇEADA 3 YERDEN BİRDEN YANDI!

39.....TOP MERMİSİ FİGÜRLERİ 'SİMGELERİN KÖPRÜSÜ'NE YERLEŞTİRİLİYOR

40.....BÖLÜM: 4. ÖLÜMLÜLER VE ÖLÜMSÜZLER-11 (A.Semra EYİNNEN)

41 .....JAPONLAR

42-43 .....DİRENEN GÖKÇEADA TUZ GÖLÜ SULAKALANI İLE ÇEVRE BİLİNCİNİN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ (Prof. Dr. Herdem ASLAN)

44.....DOĞAL SİT ALANINA 20 DEVASA KULE DİKECEKLER

45.....KARADENİZ

46-53 .....NUSRET MAYIN GEMİSİNİN, MAYINLARI DÖKMESİ İLE İLGİLİ BİLİNMEYENLER VAR MI? (Prof. Dr. Doğan PERİNÇEK)

54.....TÜRK'ÜN BÜYÜK TÖRESİ

55.....ÇANAKKALE'DE 1000 KİLOGRAM DENİZ PATLICANI ELE GEÇİRİLDİ

56-57 .....ANTİK YOLLAR... (Mustafa GÖÇMEN)

58-59 .....SABRIN SONU AGAVE (SABIR) ÇİÇEĞİ (Selvinaz Kaygın/ Canan Zehra ÇAVUŞ)

62-63 .....''TEK KELİMEYLE KÖYLÜ ARTIK CELLAT OLMUŞ..''

64-65 .....ORMAN

66-67 .....VATAN SEÇİLMEZ (Prof. Dr. Mehmet İSMAİL)

68-69 .....SİS DAĞI (Harun YÖNDEM)

70-71 .....KURAKLIK NEDENİYLE BAYRAMİÇ BARAJI'NDA 10 MİLYON METREKÜP SU KALDI

73.....ÇANAKKALE'DE KAÇAK AKİVADES AVLAYAN 6 KİŞİYE TOPLAM 26 BİN 147 TL CEZA KESİLDİ

74.....PROF. DR. AYAZ: BU YIL MÜSİLAJI GÖRME İHTİMALİMİZ VAR

75.....KARA KUTU...

78-79 .....EMİNE SERRA ULUDAĞ'DAN...

